
270

Besluit van 10 juli 2019 tot wijziging van het Besluit studiefinanciering 2000 houdende criteria voor het aantonen van een band met Nederland voor de toekenning van meeneembare studiefinanciering hoger onderwijs

---

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van 5 februari 2019, nr. WJZ/1476837(8190), directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 2.14, tweede lid, onderdeel a, van de Wet studiefinanciering 2000;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 6 maart 2019, nr. W05.19.0031/I);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 5 juli 2019, nr. WJZ/7466115 (8190), directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I. WIJZIGING BESLUIT STUDIEFINANCIERING 2000

Het Besluit studiefinanciering 2000 wordt als volgt gewijzigd

A

In artikel 3, eerste lid, onderdeel e, onder 3°, wordt «artikel 3.4, derde lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000» vervangen door «artikel 3.4, vierde lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000».

B

Na hoofdstuk 2 wordt een nieuw hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 2a. Criteria toekenning meeneembare studiefinanciering

Artikel 5. Reikwijdte partnerbegrip

In afwijking van artikel 1.1, eerste lid, van de wet, wordt in dit hoofdstuk onder partner verstaan: een echtgenoot of partner als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdelen a en b, of artikel 3, tweede lid, onderdeel b, van richtlijn 2004/38/EG.

Artikel 5a. Band met Nederland

1. Van een band met Nederland, als bedoeld in artikel 2.14, tweede lid, onderdeel a, van de wet, is sprake indien aan ten minste één van de volgende criteria is voldaan:

a. de student valt binnen de reikwijdte van artikel 45 of 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, of is daarmee gelijkgesteld op grond van het recht van de Europese Unie, en hij of zijn ouder of partner werkt in Nederland, anders dan louter marginaal en bijkomstig;

b. de student heeft ten minste 3 jaren van de 6 jaren voorafgaand aan diens inschrijving aan de buitenlandse opleiding in Nederland gewoond en gedurende deze periode rechtmatig verblijf gehad;

c. de student heeft ten minste 3 jaren van de 6 jaren voorafgaand aan diens inschrijving aan de buitenlandse opleiding in Nederland gewerkt, anders dan louter marginaal en bijkomstig;

d. de student heeft volledig Nederlands onderwijs dat is geregeld bij of krachtens de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs of de Wet op de expertisecentra gevolgd in Nederland.

2. Van een band met Nederland is voorts sprake indien de student voldoende vaardig is in de Nederlandse taal, wat in ieder geval kan worden aangetoond met een NT2-diploma, en aan ten minste één van de volgende criteria voldoet:

a. de student heeft voorafgaand aan diens inschrijving aan de buitenlandse opleiding gedurende een periode van ten minste 3 jaren in Nederland gewoond en gedurende deze periode rechtmatig verblijf gehad;

b. de student heeft voorafgaand aan diens inschrijving aan de buitenlandse opleiding gedurende een periode van ten minste 3 jaren in Nederland gewerkt, anders dan louter marginaal en bijkomstig;

c. een ouder of de partner van de student heeft voorafgaand aan diens inschrijving aan de buitenlandse opleiding gedurende een periode van ten minste 3 jaren in Nederland gewoond en gedurende deze periode rechtmatig verblijf gehad;

d. een ouder of de partner van de student heeft voorafgaand aan diens inschrijving aan de buitenlandse opleiding gedurende een periode van ten minste 3 jaren in Nederland gewerkt, anders dan louter marginaal en bijkomstig;

e. de student heeft Nederlands onderwijs dat is geregeld bij of krachtens de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs, de Wet op de expertisecentra of de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek gevolgd in Nederland gedurende een aaneengesloten periode van ten minste 6 jaren.

3. De student kan op grond van een combinatie van de in het tweede lid genoemde criteria of op grond van andere omstandigheden aantonen dat er sprake is van een band met Nederland.

ARTIKEL II. WIJZIGING BESLUIT TEGEMOETKOMING ONDERWIJSBIJDRAGE EN SCHOOLKOSTEN

In artikel 3, eerste lid, onderdeel e, onder 3°, van het Besluit tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten wordt «artikel 3.4, derde lid, Vreemdelingenbesluit 2000» vervangen door «artikel 3.4, vierde lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000».

ARTIKEL III. INWERKINGTREDING

Dit besluit treedt in werking op het tijdstip waarop artikel I van de Wet van 19 december 2018 tot wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 met het oog op het wijzigen van de criteria voor de toekenning van meeneembare studiefinanciering (Stb. 2019, 20) in werking treedt.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 10 juli 2019

Willem-Alexander

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven

Uitgegeven de *drieëntwintigste* juli 2019

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt met de daarbij behorende stukken openbaar gemaakt door publicatie in de Staatscourant.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

1. Inleiding

Studenten in het hoger onderwijs hebben de mogelijkheid met Nederlandse studiefinanciering aan een buitenlandse opleiding te studeren. Dit wordt ook wel aangeduid als «meeneembare studiefinanciering». Studenten kunnen er op deze manier voor kiezen om een opleiding in het buitenland te volgen met meeneembare studiefinanciering. Studenten kunnen hiervoor in aanmerking komen als ze voldoen aan de voorwaarden die zijn opgenomen in de Wet studiefinanciering 2000 (hierna: «WSF 2000»). Naar aanleiding van een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: «Hof») wordt één van deze wettelijke voorwaarden zodanig gewijzigd dat de student een band dient te hebben met Nederland.¹ In het Besluit studiefinanciering 2000 wordt dit criterium verder uitgewerkt. Dit wordt geregeld met het onderhavige wijzigingsbesluit.

2. Inhoudelijk

Om in aanmerking te komen voor studiefinanciering op grond van de WSF 2000 moeten studenten in ieder geval voldoen aan de voorwaarden inzake leeftijd, nationaliteit en onderwijssoort (artikel 2.1 van de WSF 2000). Om in aanmerking te kunnen komen voor meeneembare studiefinanciering voor een opleiding in het hoger onderwijs in het buitenland moeten studenten tevens voldoen aan een aantal aanvullende voorwaarden, genoemd in artikel 2.14 van de WSF 2000. Op grond van artikel 2.14, tweede lid, onder c, van de WSF 2000 moesten studenten die niet vallen binnen de reikwijdte van artikel 45 (vrij verkeer van werknemers) van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (hierna: «VWEU») noch daarmee gelijkgesteld zijn op grond van het Unierecht, daarnaast voldoen aan de zogenoemde «3 uit 6-eis». Deze eis houdt in dat de student ten minste 3 jaren van de 6 jaren voorafgaand aan diens inschrijving aan de buitenlandse opleiding in Nederland moet hebben gewoond en gedurende deze periode rechtmatig verblijf moet hebben gehad.

Op 26 februari 2015 heeft het Hof geoordeeld dat de 3 uit 6-eis als enige eis te exclusief is om vast te stellen of een student een dusdanige band heeft met een lidstaat die tot gevolg heeft dat sprake is van integratie van de student in deze lidstaat.² Volgens het Hof kan de integratie van studenten aangemerkt worden als objectieve overweging van algemeen belang die kan rechtvaardigen dat de voorwaarden voor de toekenning van meeneembare studiefinanciering het recht van vrij verkeer van de burgers van de Unie kunnen aantasten. Dit geldt ook voor de wens om na te gaan of een zekere band bestaat tussen de samenleving van de verstrekkende lidstaat en de ontvanger van de meeneembare studiefinanciering. Dit betekent dat de aantasting van het vrij verkeer gerechtvaardigd kan zijn wanneer door een lidstaat wordt geëist dat er sprake is van daadwerkelijke integratie van een student in de lidstaat die de meeneembare studiefinanciering verstrekt en dat dat evenzeer geldt voor het vereisen van een zekere band tussen de student en de verstrekkende lidstaat. Het Hof heeft echter geoordeeld dat de 3 uit 6-eis als enige

¹ In de wijzigingswet wordt de indeling van artikelleden binnen artikel 2.14 gewijzigd (zie: Kamerstukken II 2017/18, 34 989, nr. 2, p. 1–2). In onderhavige toelichting wordt verwezen naar de artikelleden zoals die luiden voordat genoemde wijziging wordt doorgevoerd.

² HvJ EU 26 februari 2015, C-359/13, ECLI:EU:C:2015:118 (*Martens*).

voorwaarde te exclusief is doordat ten onrechte een te groot gewicht wordt toegekend aan een factor die niet noodzakelijkerwijs representatief is voor de mate van integratie van de aanvrager in Nederland, met uitsluiting van elke andere representatieve factor. Het Hof heeft daarom geoordeeld dat de 3 uit 6-eis als enige criterium niet kan worden gerechtvaardigd in het licht van de artikelen 20 en 21 VWEU. Op grond van deze uitspraak is aanpassing van de WSF 2000 noodzakelijk. Dit wetsvoorstel is 6 december 2018 door de Eerste Kamer aangenomen.³ Met de aanpassing van de wet wordt de 3 uit 6-eis – voor studenten die gebruik hebben gemaakt van het Unierechtelijke vrij verkeer – vervangen door een algemeen vereiste. De student kan dan in aanmerking komen voor meeneembare studiefinanciering als hij een band heeft met Nederland.⁴ De criteria aan de hand waarvan wordt vastgesteld of hiervan sprake is worden door middel van onderhavig wijzigingsbesluit vastgesteld in het Besluit studiefinanciering 2000. Tot de inwerkingtreding van de wetwijziging en de onderhavige algemene maatregel van bestuur wordt al rechtstreeks uitvoering gegeven aan de uitspraak van het Hof. Aanvragen van studenten die gebruik hebben gemaakt van het vrij verkeer, bedoeld in artikel 21 VWEU, worden op grond van de hardheidsclausule (artikel 11.5 van de WSF 2000) getoetst aan de *Beleidsregel meeneembare studiefinanciering hoger onderwijs*.⁵ In de beleidsregel zijn, naast de 3 uit 6-eis, meerdere factoren opgenomen die representatief kunnen zijn voor de mate waarin de aanvrager een daadwerkelijke band met Nederland heeft. Hierbij zijn de factoren benut die het Hof in diverse uitspraken heeft genoemd, bijvoorbeeld C-359/13 (Martens)⁶ en C-523/11 en C-585/11 (Prinz en Seeberger).⁷

De Dienst Uitvoering Onderwijs (hierna: DUO) is belast met de uitvoering van de WSF 2000 en het Besluit studiefinanciering 2000. DUO heeft inmiddels enige ervaring opgedaan met de daarin opgenomen criteria voor meeneembare studiefinanciering. Met de onderhavige algemene maatregel van bestuur wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de in de beleidsregel gehanteerde criteria. Nieuw in de onderhavige algemene maatregel van bestuur ten opzichte van de beleidsregel is dat student op basis van «andere omstandigheden» dan die genoemd in de harde en zachte criteria een band met Nederland kan aantonen.

Harde criteria

Wanneer een student voldoet aan ten minste één van de drie criteria genoemd in artikel 5a, eerste lid, wordt in ieder geval aangenomen dat sprake is van een band met Nederland.⁸ Dit is het geval indien een student valt binnen de reikwijdte van artikel 45 of 49 van het Verdrag (vrij verkeer van werknemers en vrij verkeer van diensten), of daarmee is gelijkgesteld, en anders dan louter marginaal en bijkomstig in Nederland

³ Wet van 19 december 2018 tot wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 met het oog op het wijzigen van de criteria voor de toekenning van meeneembare studiefinanciering (Stb. 2019, 20).

⁴ De «band met Nederland-eis» is een operationalisering van het in de jurisprudentie van het Hof genoemde gegeven dat een voldoende mate van integratie in het land en een band met het land op zichzelf legitieme redenen zijn om de aanspraak op studiefinanciering te beperken.

⁵ Stcrt. 2016, 64343.

⁶ HvJ EU 26 februari 2015, C-359/13, ECLI:EU:C:2015:118 (Martens).

⁷ HvJ EU 18 juli 2013, C-523/11 en C-585/11, ECLI:EU:C:2013:524.

⁸ Met Nederland wordt in het onderhavige algemene maatregel van bestuur en de toelichting uitsluitend het Europese deel van Nederland bedoeld. Verblijf, werk of gevolgd onderwijs in Caribisch Nederland of op Curaçao, Aruba of Sint Maarten valt buiten de reikwijdte van het werkingsverdrag van de Europese Unie. Er is niet voor gekozen de reikwijdte van de aanspraak op meeneembare studiefinanciering verder dan noodzakelijk uit te breiden.

heeft gewerkt⁹; van de zes jaren voorafgaand aan diens inschrijving aan de buitenlandse opleiding ten minste drie jaren in Nederland heeft gewoond en gedurende deze periode rechtmatig verblijf heeft gehad; van de zes jaren voorafgaand aan diens inschrijving aan een buitenlandse opleiding ten minste drie jaren anders dan louter marginaal of bijkomstig in Nederland heeft gewerkt; of een volledige opleiding in het (speciaal) primair of voortgezet onderwijs heeft gevolgd in Nederland. Het is aan de student om aan te tonen dat hij voldoet aan deze criteria.

Zachte criteria

Wanneer de student niet voldoet aan één of meer van de in artikel 5a, eerste lid, genoemde criteria, maar wel voldoende vaardig is met de Nederlandse taal en daarnaast aan ten minste één van de criteria genoemd in artikel 5a, tweede lid, voldoet wordt eveneens aangenomen dat hij een band met Nederland heeft. Voor een taalcriterium is gekozen nu de vaardigheid met de Nederlandse taal een relevante aanwijzing kan zijn dat een student een band heeft met Nederland. Dat de student voldoende vaardig is met de Nederlandse taal kan in ieder geval worden aangetoond met een NT2-diploma. De zachte criteria waaraan de student daarnaast moet voldoen houden in dat de student ten minste drie jaren in Nederland heeft gewoond en gedurende deze periode rechtmatig verblijf heeft gehad; de student in Nederland heeft gewerkt gedurende een periode van ten minste drie jaren anders dan louter marginaal en bijkomstig; de ouder(s) en/of partner van de student gedurende ten minste drie jaren in Nederland hebben gewoond en gedurende deze periode rechtmatig verblijf hebben gehad; de ouder(s) en/of partner van de student tenminste drie jaren in Nederland hebben gewerkt, anders dan louter marginaal en bijkomstig; of Nederlands onderwijs heeft gevolgd in Nederland gedurende een aaneengesloten periode van ten minste zes jaren.¹⁰ Voor alle criteria geldt dat daaraan moet zijn voldaan voorafgaand aan de inschrijving door de student aan desbetreffende buitenlandse opleiding.

Andere omstandigheden

Gelet op de jurisprudentie van het Hof wordt een opening gelaten voor een student om op een andere wijze aan te tonen dat hij een (sociale of economische) band heeft met Nederland. Dit is bijvoorbeeld mogelijk door verschillende criteria waaraan hij niet geheel voldoet te combineren. Daarnaast kunnen omstandigheden worden aangedragen die niet als criterium zijn opgenomen.

De in onderhavig besluit genoemde criteria zijn ook criteria aan de hand waarvan in ieder geval wordt aangenomen dat sprake is van een band met Nederland. Indien de student niet voldoet aan een van bovengenoemde harde of zachte criteria zal DUO nader onderzoek doen naar de

⁹ Migrerende werknemers en grensarbeiders hebben in beginsel een band met Nederland (zie HvJ EU 14 juni 2012, C-542/09, ECLI:EU:C:2012:346, ro. 65). Op grond van de WSF 2000 hadden zij reeds direct aanspraak op meeneembare studiefinanciering, na de aanpassing van de WSF 2000 en op grond van het onderhavige wijzigingsbesluit kunnen zij in aanmerking komen voor meeneembare studiefinanciering op grond van 2.14, tweede lid onder a, van de WSF 2000 jo. artikel 5a, eerste lid, onder a.

¹⁰ In de beleidsregel wordt in artikel 2, derde lid, onderdeel e, uitgegaan van het volgen van basisonderwijs of voortgezet onderwijs in Nederland gedurende een aaneengesloten periode van ten minste 6 jaren. In het onderhavige besluit wordt bij de «zachte» criteria uitgegaan van een aaneengesloten periode van 6 jaren in het Nederlands onderwijs. Dit kan dus bijvoorbeeld ook het middelbaar beroepsonderwijs of het hoger onderwijs omvatten. Dit sluit aan bij de uitvoeringspraktijk van DUO.

individuele omstandigheden van het geval. De specifieke omstandigheden van het geval maken een individuele beoordeling door DUO noodzakelijk.

3. Privacy

Ten behoeve van de voorgestelde wijziging is een privacy impact assessment uitgevoerd. Met behulp hiervan is de noodzaak van gegevensverwerking bekeken en zijn de implicaties van de maatregelen in kaart gebracht.

Voor het kunnen beoordelen of sprake is van een band met Nederland is uitwisseling van gegevens nodig. Er worden bijvoorbeeld gegevens verwerkt zodat beoordeeld kan worden of een student aan de 3 uit 6-eis voldoet. Daarnaast kunnen studenten ook in aanmerking komen voor meeneembare studiefinanciering op grond van alternatieve criteria waarvoor andere gegevens verwerkt moeten worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om gegevens over arbeidsverleden van de student, ouder of partner, inschrijving in het Nederlandse onderwijs, gegevens over taalvaardigheid, en gegevens over een eventueel Nederlands woonadres van de ouder(s) of partner van de student in de periode voorafgaand aan de inschrijving. Vanwege de niet-limitatieve opsomming, worden mogelijk ook andere gegevens verwerkt van de student, ouder(s) of partner van de student.

Doordat het noodzakelijk is dat er gegevens worden verwerkt om de band met Nederland aan te tonen kan er sprake zijn van een inmenging in het privéleven van de student, of diens ouder(s) of partner. Deze inmenging kan worden gerechtvaardigd. Met de uitwisseling van de gegevens kan namelijk worden beoordeeld of de student een band heeft met Nederland. Dit is noodzakelijk voor de uitoefening van een wettelijke taak, namelijk het toekennen van Nederlandse meeneembare studiefinanciering. Om te kunnen voldoen aan de uitspraak van het Hof is het nodig dat op grond van verschillende criteria kan worden getoetst of sprake is van een band met Nederland.

De Algemene verordening gegevensbescherming vereist dat gegevens slechts worden verwerkt voor het doel waarvoor ze zijn verzameld. Dit is in dit geval een wettelijke taak, namelijk het toekennen van meeneembare studiefinanciering.¹¹ Het verwerken van deze gegevens is noodzakelijk. Voor het kunnen vaststellen of sprake is van een band met Nederland is het namelijk nodig dat DUO gegevens ontvangt van de student aan de hand waarvan een band met Nederland kan worden vastgesteld. Deze gegevensuitwisseling voldoet aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. In het kader hiervan is het van belang dat DUO niet meer gegevens vraagt dan noodzakelijk voor het aantonen van een band met Nederland. Ook worden de verzamelde gegevens door DUO niet langer bewaard dan nodig voor het doel waarvoor zij zijn verzameld. Het subsidiariteitsvereiste vereist tot slot dat gegevensverwerking niet op een andere, minder ingrijpende wijze, kan worden bereikt. Voor het vaststellen dat sprake is van een band met Nederland is het noodzakelijk dat de band met Nederland door de student wordt aangetoond. De student kan zelf beslissen op welke manier hij dit doet; het ligt in de rede dat voor de minst ingrijpende manier wordt gekozen. De student kan daarbij ook op een andere wijze aantonen dat hij een band heeft met Nederland.

---

¹¹ Artikel 6, eerste lid, onderdeel c, van de Algemene verordening gegevensbescherming.

4. Consultatie en toetsing van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

De onderhavige ontwerp algemene maatregel van bestuur en het wetsvoorstel dat hieraan ten grondslag ligt, zijn gelijktijdig aangeboden ter internetconsultatie en toetsing.

Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) belast met de uitvoering van de WSF 2000 heeft een uitvoeringstoets uitgebracht. DUO heeft aangegeven het voorstel uit te kunnen voeren en te kunnen handhaven.

Internetconsultatie

Met betrekking tot het voorstel heeft openbare internetconsultatie plaatsgevonden. Er zijn geen reacties ontvangen.

Autoriteit Persoonsgegevens

Het voorstel is voor advies voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Door de AP is de ontwerp algemene maatregel van bestuur op een aantal concrete punten getoetst. De toelichting is naar aanleiding van het advies van de AP op meerdere punten aangepast en nader gemotiveerd.

Adviescollege toetsing regeldruk

Het voorstel is voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk. Naar aanleiding van dit advies is in de nota van toelichting de regeldrukparagraaf aangepast.

5. Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van het wetsvoorstel zijn nihil. In de uitvoering wordt reeds toepassing gegeven aan de uitspraak van het Hof. De wetswijziging en het onderhavige wijzigingsbesluit heeft ten aanzien hiervan derhalve geen additionele financiële gevolgen.

6. Gevolgen voor de regeldruk

Bij de voorbereiding van dit voorstel is nagegaan of sprake is van regeldruk.

In deze algemene maatregel van bestuur wordt het criterium dat een band met Nederland moet bestaan, nader uitgewerkt. Van een band met Nederland is onder andere sprake wanneer aan de in het besluit genoemde criteria wordt voldaan. De student moet informatie verstrekken aan DUO om aan te tonen dat hij een band met Nederland heeft. De informatieverplichting zou onder andere kunnen betreffen het aantonen dat de student ten minste 3 jaren van de 6 jaren voorafgaand aan diens inschrijving aan de buitenlandse opleiding in Nederland heeft gewoond, dat de student een volledige opleiding in het Nederlandse onderwijs heeft gevolgd in Nederland, of dat sprake is van een ander criterium dat genoemd is in de onderhavige algemene maatregel van bestuur.

Op dit moment worden aanvragen van studenten die gebruik hebben gemaakt van het vrij verkeer, die voorheen aan het 3 uit 6-vereiste dienden te voldoen, al getoetst aan het nieuwe criterium. Daarmee is de regeldruk voor (een deel van) de aanvragers van meeneembare studiefi-

nanciering al licht toegenomen. De toename van de regeldruk geldt dan in het bijzonder voor studenten die niet voldoen aan de oude 3 uit 6-eis, maar wel op een andere wijze kunnen aantonen dat ze een band met Nederland hebben. De onderhavige algemene maatregel van bestuur waarin invulling wordt gegeven aan het criterium dat een band met Nederland dient te worden aangetoond, heeft geen additionele gevolgen voor de administratieve lasten voor deze groep.

7. Gevolgen voor Caribisch Nederland

De voorgestelde wijziging heeft geen gevolgen voor Caribisch Nederland. Een student met de Nederlandse nationaliteit uit het Caribisch deel van het Koninkrijk kan aanspraak maken op studiefinanciering, mits aan de overige voorwaarden wordt voldaan.¹² Deze student is eveneens een Unieburger die in deze hoedanigheid beperkt onder de werkingssfeer van de EU-verdragen valt. Een student uit Caribisch Nederland met de Nederlandse nationaliteit die op grond van de WSF 2000 in aanmerking wil komen voor meeneembare studiefinanciering dient net als andere Nederlandse studenten te voldoen aan de nieuwe criteria. Deze student dient hiervoor gebruik te hebben gemaakt van het vrij verkeer en een band met Nederland te hebben of tenminste 3 van de 6 jaren voor diens inschrijving bij de buitenlandse opleiding in Nederland rechtmatig verblijf te hebben gehad.

8. Communicatie

DUO licht reeds voor over de criteria die op grond van de beleidsregel gelden voor meeneembare studiefinanciering. DUO zal de wijze waarop de communicatie plaatsvindt op dezelfde manier voortzetten.

9. Monitoring

Het aantal studenten dat per jaar een aanvraag indient voor meeneembare studiefinanciering en het aantal studenten dat daadwerkelijk meeneembare studiefinanciering toegekend krijgt, zal worden gemonitord door DUO.

10. Inwerkingtreding

Het onderhavige besluit treedt in werking op het moment waarop artikel I van de Wet van 19 december 2018 tot wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 met het oog op het wijzigen van de criteria voor de toekenning van meeneembare studiefinanciering (Stb. 2019, 20) in werking treedt. Met de inwerkingtreding van artikel I van de hiervoor genoemde wet wordt de grondslag voor het onderhavige besluit gecreëerd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I. Wijziging Besluit studiefinanciering 2000

A. Artikel 3, eerste lid, onderdeel e, onder 3°

In het Vreemdelingenbesluit is het derde lid van artikel 3.4 geschrapt en vervangen door een nieuw vierde lid met – voor wat betreft de doelgroepen voor studiefinanciering – vergelijkbare inhoud (verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder andere beperkingen).¹³ Met

¹² Artikel 2.2, eerste lid, onder a, van Wet studiefinanciering 2000.

¹³ Stb. 2019, 143.

deze wijziging wordt deze wijziging eveneens aangebracht in artikel 3, eerste lid, onderdeel e, onder 3°, van zowel het Besluit studiefinanciering 2000 als van het Besluit tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.

B. Hoofdstuk 2a, artikelen 5 en 5a

Artikel 5

Het oorspronkelijke artikel 5 is per 1 januari 2006 vervallen. Het artikelnummer wordt hergebruikt voor het invoegen van een nieuw hoofdstuk 2a met daarin de artikelen 5 en 5a.

Artikel 5 bevat een definitie van het begrip «partner» omdat dit begrip binnen de context van dit hoofdstuk een andere betekenis krijgt dan dit begrip heeft op grond van de wet. Met het begrip partner wordt in dit hoofdstuk bedoeld een echtgenoot of partner als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdelen a en b, en artikel 3, tweede lid, onderdeel b, van de Richtlijn 2004/38/EG. De partner is in de richtlijn beschreven als:

- de echtgenoot;
- de partner, met wie de burger van de Unie overeenkomstig de wetgeving van een lidstaat een geregistreerd partnerschap heeft gesloten, voor zover de wetgeving van het gastland geregistreerd partnerschap gelijk stelt met huwelijk en aan de voorwaarden van de wetgeving van het gastland is voldaan; of
- de partner met wie de burger van de Unie een deugdelijk bewezen duurzame relatie heeft.

Artikel 5a

Het nieuwe artikel 5a regelt de criteria aan de hand waarvan een student kan aantonen dat er sprake is van een band met Nederland in de zin van in artikel 2.14, tweede lid, onderdeel a, van de wet. Indien een student die voorts voldoet aan de overige voorwaarden voor studiefinanciering dan kan hij aanspraak maken op meeneembare studiefinanciering.

Eerste en tweede lid – harde en zachte criteria

Voor een toelichting op de harde en zachte criteria zoals geformuleerd in artikel 5a, eerste en tweede lid, wordt verwezen naar paragraaf 2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Derde lid – overige omstandigheden

De criteria genoemd in het tweede lid zorgen ervoor dat studenten die niet of net niet aan de vereisten van de zogenoemde «harde criteria» uit het eerste lid kunnen voldoen, toch in aanmerking kunnen komen voor meeneembare studiefinanciering. De in het tweede lid neergelegde opsomming van criteria is in beginsel uitputtend, maar gelet op de jurisprudentie van het Hof – waarin is vastgelegd dat de gehanteerde criteria geen andere representatieve factoren mogen uitsluiten – wordt met het derde lid een opening gelaten om op een andere wijze aan te tonen dat de student een band heeft met Nederland. De student kan door middel van andere gronden dan die genoemd in het tweede lid aantonen dat hij een band met Nederland heeft. Ook kan de student een band met Nederland aantonen door middel van een combinatie van de gronden, genoemd in het tweede lid, eventueel in combinatie met andere gronden. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat een student onvoldoende Nederlands spreekt, maar wel aan de hand van verschillende omstandigheden kan aantonen dat er sprake is van een band met Nederland die op grond van

de jurisprudentie van het Hof vereist mag worden. Het is aan de student om dit aan te tonen en te onderbouwen met stukken. Zie tevens paragraaf 2 van de algemene toelichting.

Artikel II. Wijziging Besluit tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten

Zie de artikelsgewijze toelichting van artikel I, onderdeel A.

Artikel III. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het tijdstip waarop artikel I van de Wet van 19 december 2018 tot wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 met het oog op het wijzigen van de criteria voor de toekenning van meeneembare studiefinanciering (Stb. 2019, 20) in werking treedt. Met artikel I van de hiervoor genoemde wet wordt in artikel 2.14, tweede lid, onder a, van de WSF 2000 de grondslag aangebracht waarop het onderhavige besluit rust. Dit besluit kan in werking treden op het moment dat het artikel dat deze grondslag bevat in werking treedt.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven